

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Mártzius' 6-dikán, 1827.

Magyar Ország.

Az Ország Rendeinek a' Privatusok között
fennforgó pénzbéli szövetkezések Tár-
gyában való

F e l í r á s o k.

*Felséges Császár és Apostoli Király
Legkegyelmesebb Urunk!*

Minekutánna a' kegyelmes Királyi Pro-
positióknak 3-dik pontját, köz tanátsko-
zás alá vettük volna, háládatos szívbeli
érzéssel tiszteltük Felségednek azon atyai
gondoskodását, melly a' Privatusok között
fentforgó pénzbéli szövetkezéseket tárgya-
za, és a' melly szerént Felséged az Or-
szág Lakossai tulajdoninak bátorságba le-
endő helyheztetése által, a' köz böldog-
ság fundamentomát megerősíteni óhajtja;
mi is azért minden gondoskodásunkat oda
fordítottuk, hogy a' mi Tanátskozásaink
kimenetele a' Felséged' várakozásának, és
az Ország Lakossai óhajtott kívánságainak,
minél inkább megfelhessen, és azok a' kö-
vetkezések, mellyek kétségen kívül ered-
hetnek a' költsönös szövetkezések tovább
tartó megzavarodásából, foganatossan meg-
előztessenek.

A' költsönös szövetkezések elrendelé-
sét illető Tárgyba annakokáért, figyelmez-
ve a' különböző Kútfőkből eredő, és a'
papiros Pénz betse habozása Idő-szakasz-
zába költ kötelezésekre, olly előre fel-
tett czéllal ereszkedtünk belé, hogy az
Igasság ösvényén menve, úgy az Adósok-
ra, mint a' Hitelezőkre nézve, méltó te-

kintettel legyünk, meg lévén a' felől győ-
ződve, hogy Felséged azon Idő-pontban,
midőn ezen Orzágnak a' czélerányos Tör-
vényhozatalokból eredő böldogságát látni
óhajtja, a' Felségeddel született Igasság
szereteténel fogva, azon felállított Fő-fel-
tételeket, mellyek élő Törvényeinken és
az egyenes Igasságon épültek, kegyelme-
sen helybe fogja hagyni.

Úgy ítéltünk azért, hogy a' munkál-
kodásunkat ezen három fő Kérdések' meg-
fejtésén kell kezdenünk:

1. Mitsoda Alapra kell a' költsönös
szövetkezések elrendelését építeni?

2. A' Fizetés eszközének millyennek
kell lenni?

3. Mitsoda 'Sinórmértéket kellene szem
előtt tartani, mind a' papiros Pénz betse
habozása ideje alatt, mind pedig az azt
megelőző Idő-Szakaszban költ költsönös
Tartozások kiegyenlítésére nézve?

Az első Kérdésre nézve abban álla-
podtunk meg, hogy a' mennyibe az Or-
szág' Törvénye nem mást, hanem tsak a'
valóságos értékű pengő Pénzt esmérné jó
Pénznek, azomba Felséged is az illy Pénz-
nek visszaállításán törekedvén, már a'
múlt Ország Gyűlése alkalmatosságával is,
az 1812-dik esztendei Május 19-dikén költ
kegyelmes Királyi Válaszszában azt hatá-
rozta vala el, hogy a' Bankó czédulák
betse habozása idejében költ kötelezésbé-
li Summák valóságos jó értékű pengő Pénz-
re egyenlítettessenek-ki, — azt, hogy a' köl-
tsönös szövetkezések elrendelése, jó értékű
pengő Pénzre, mint minden dolgok érté-

le köz és állandó mértékére építtessen, mind az elrendelés célja megkívánja, mind pedig a' Felséged szándékával meg fog egygyezni, ezt így állapítván meg

A' második Kérdésre nézve abba egyeztünk-meg: hogy mind a' kiegyenlítés alá tartozó, mind pedig az az alá nem eső kötelezésbéli Tartozások kifizetésére nézve, a' valóságos jó értékű pengő Pénz legyen eszköz, mint a' melly különben is a' kiegyenlítés alapjául fog felvétetni.

Birtak pedig bennünket erre az elhatározásra e' következő okok:

a) Mivel az Ország soha árr-képező más jelt nem fogadott-el, az arany és ezüst Pénzen kívül.

b) Mivel a' költsönös szövetkezések elrendelése célja az: hogy a' papíros Pénz betse habozásától megmentett vagyon része, bizonyosságba és bátorságba helyheztesse, ezt pedig különben elérni lehetetlen, hanem csak úgy, ha az, a' mivel valaki akár a' kiegyenlítés alá tartozó, akár az az alá nem eső kötelezések szerint másnak tartozik, valóságos jó értékű pengő Pénzbe fog kifizettetni.

c) Mivel az 1812-dik esztendei Ország Gyűlése által kijelentett értelem szerint is, az egyenes Igazsággal öszve nem egyeztetődhetne az, hogy a' papíros Pénzbe kötelezett, és a' jó értékű pengő Pénzre kiegyenlített Tartozás ne jó pengő Pénzbe fizettessen vissza; — mert a' költsön, vagy egyébképpen általvett más Tulajdonának értéke a' kiegyenlítés által a' közönséges mértékre határozatván-el, azt az Igazság, melly kinek kinek a' magáét vissza adatni rendeli, maga valóságában megtartatni kívánja.

Hogy mi áthatatossan erre szándékozunk, úgy hiszszük, hogy Felséged a' mi sürgetősebb kívánságaink és Nehézségeink előterjesztéséből is kegyelmessen általlátni méltóztatott; — azon indító oknál fogva kívántuk ugyan is, és kívánjuk most is a'

jó pengő Pénznek folyamatba leendő tételét, mivel addig a' Tulajdonok bátorságát elérni nem lehet, valámíg a' Hazai Törvények rendelkezéséhez a' Pénz dolga nem alkalmaztatik, és még a' jó pengő Pénz egyedül nem leszs az Országba folyamatban, melly kívánságunk minthogy törvényes, áthatatossan reményljük, hogy Felséged a' mi ezzel megegyező előterjesztésünkbe kegyelmessen meg fog nyugodni.

A' harmadik Kérdésbe megemlített kiegyenlítés módjára nézve azt határoztuk, hogy azt az időt, a' mellyre esik az elrendelendő kötelezések eredete, három Szakaszokra kell felosztani:

Az 1. Szakasz, a' Bankó Czédulák betsének, a' jó pengő Pénz értékétől való eltávozását és megtsökkenését megelőző időt foglalja magába, a' melly terjed az 1799-dik esztendei Januarius 1-ső napjáig.

A' 2. Idő-Szakasz kezdődjön 1799-dik esztendő Januarius 1-ső napjától, és terjedjék 1811 dik esztendő Mártius 15-dik napjáig a' melly a' Bankó Czéduláknak mind addig tartott habozását foglalja magába, valámíg azok név szerint való betseknek $\frac{1}{5}$ részére le nem szállítottak.

A' 3. Szakasz 1811-dik esztendei Mártius 15 kétől, a' midőn tudniillik a' betsekben leszállított Bankó Czédulák helyekbe Váltó Czédulák léptek, és mint a' jó értékű pengő Pénzt képezők rendeltettek a' fizetésekre nézve eszközöknek.

A' mi az 1-ső Idő Szakaszbeli kötelezéseket illeti: az Igazsággal megegyezőnek tartjuk, hogy azok külömbség nélkül, minden kiegyenlítéstől mentek maradjanak, és így egyátaljába jó értékű pengő Pénzbe fizettesenek ki, annál is inkább, mivel az a' környülállás, hogy a' Bankó Czédulák betse habozása kezdetét megelőző Időszakban, csak valóságos jó értékű pengő Pénz, és az ezzel egyforma értékben forgott Bankó Czédulák voltak folyamatba; következésképpen, hogy ilyen értékben té-

tettek a' kötelezések is, egész bizonyossággal lehet állítani.

A' 2-dik Idő-Szakaszbeli Kötelezések-re nézve pedig, mellyek azon fő feltétel-nél fogva, hogy különböző Kútfőkből eredvén, az idők különbözőzése tekintetéből különböző megfontolást is érdemelnek, a' kegyelmes Provisorium következtében a' Bétsi Börze Jegyzéseiből készült Kúlts szerént, a' jó értékű pengő Pénzre kiegyenlítették, alázatossan jelentjük, hogy mi abba állapítottuk meg értelmünket, hogy, mivel ezen kiegyenlítés Kúltsa, a' Bankó Czédulák betse meghatározásába oly igazságos mértékű, mint a' millyent ezen Országnak különös környülállásai kívánhatnak, nem szolgálhat, azt egyedül igazságos mértéklettel lehessen elfogadni. Ehez képest

Jóllehet Felsőged a' maga azon kegyelmes Királyi Válaszában, melly költ 1812-dik esztendőben Május 19-dik napján, az akkori Ország Gyűléséből Felsőged eleibe terjesztett alázatos kívánságra kegyelmesen megegyezett abba, hogy a' melly kötelezések, jó értékű pengő Pénz mértékére kiegyenlítették, ezt kívánván az igazság kiszolgáltatása is többé értékekbe lejjebb ne szállíttassanak, figyelmeztvén mindazáltal minden környülállásokra, és megfontolván azt, hogy a' fellyebb említett és a' Bétsi Börzének Jegyzéseiből, készített kiegyenlítés Kúltsa a' Bankó Czédulák betsét a' jó pengő Pénzhez képest vóltaképpen nem minden idő pontra adják elő, bővebb tanátskozás után azt jónak ítéltük úgy mérsékelni, hogy a' mennyiben ezen kiegyenlítés Kúltsának léptsőjét bizonyosabb eszközökből mint a' millyenekre az épített, lehetne csak a' szoros igazsághoz jobban közelítve kidolgozni; ezen eszközök feltalálásához pedig kevés reménység lenne, tehát a' kiegyenlítés Kúltsa híjjánosága kipótólása tekintetéből, egy olly ál-

talján fogva való enyhítés határoztasson meg, melly ezen 2 dik Idő-Szakasz egész folyamatjára nézve egy olly 'sinórmértékű szolgáljon, melynél fogva a' Bétsi Kúlts szerént kiegyenlített Summák értékéből azon mennyiség, melly a' Hitelezők és Adósok között elhatározandó mérték igazítását, az egyenességhez legközelebb vezérli, kivonattasson. — Ezeknek következtésébe azért, és a' dolog érdemére tartozó minden környülállások szorgalmatos megfontolása után abba egyeztünk-meg, hogy 100 forintból harmintzat lehúzván, minden kiegyenlített 100 forintok 70 forintokkal fizetessenek ki jó értékű pengő Pénzbe.

A' mi már a' 3-dik Idő-Szakaszba Beváltó vagy Anticipationalis Czédulákba tett kötelezéseket illeti: figyelmeztve arra a' környülállásra, hogy ezen papíros pénzek sem tartották-meg a' magok nevezet szerént való betseket, és folyamatra lett botsáttások után betsekbe meg-tsökkenvén, szintűgy habozó állapotra jutottak, noha ugyan első tekintettel czélerányosnak látszott ezeknek is időről időre meg-változott betseket egy készítendő kiegyenlítés-béli kúltsal elhatározni. — Azonban fontolóra vétetvén mind az hogy a' Váltó és Anticipationalis Czédulák folyamatjának, olly és gyakorta vissza hanyatlott ugrásai adatnak elő, hogy azoknak a' lakosok vagyonára minden változás esetében észre vehető befolyását fel-tenni nem lehessen, mind pedig, hogy az érdeklött papíros pénz betse változásainak közép mértéke 250-ért 100-zat számálván, nem sokat különbözzék; azok folyamatjának említett feljegyzését, a' kiegyenlítés tökéletes kúltsául elnem fogadhatván olly fizetés módját állapítottunk-meg, melly szerént a' fent meg- említett papíros pénz nemébe tett kötelezések kiegyenlítése mértékéül a' 250 pro Cento megmaradván, az adós azokat a' kötelező levél költére való tekintet és külömbség

nélkül a' név szerént való bets $\frac{2}{5}$ részbe meg állapítva jó értékű pengő pénzbe megadni tartozzék.

És ezek azok a' főtételek, mellyek szerént óhajtjuk a' költsönös tartozásokat elrendelni, és a' mellyeket a' Királyi Propositioniók 3-dik pontja következésében Felséged eleibe olly alázatos Jelentéssel terjesztünk jóváhagyás végett, hogy mihelyt ezekre nézve meglészen az egyezés, figyelmezve a' kötelezések különös eseteire, az azok szerént kidolgozandó Törvény-Tzikkelyeket is leg-felsőbb helybe hagyás végett előterjeszteni iparkodni fogunk;

Addig is pedig arra kérjük alázatosan Felségedet, hogy mivel a' nemzeti szorgalom, az Ország védelme, és a' köz dolgok folyamotja, tsak az Ország lakosai tulajdonainak állandósága által eszközölthetetik; továbbá a' Nemzeti hitel-feltartása, főképpen pedig a' Bírák önkényemegátolása és a' köz erköltsi erő gyarapodása, egyedül a' tulajdonosságoknak megháborithatatlan, és a' Törvények által elegendőképpen bátorságosított állapotjától függene, és így a' köz Társaságnak mind polgári, mind erköltsi ereje tsak ezen a' fundamentomon tartathatik-fen, abba kegyelmessen megegyezni méltóztasson, hogy a' különös szövetkezéseknek ezen Tárgya, a' mi alázatos előterjesztésünk következésébe, mellyet az egyenes Igazsághoz és a' Felséged legkegyelmesebb szándékához alkalmaztatni igyekeztünk, Törvénybe mehessen, és Királyi jóváhagyás által megerősíttessen.

Könyörgünk ezen feljül Felséged előtt, hogy mind a' kegyes hagyományokra, mellyek a' Kints-Tár viszontagságai által nagyon meg-fosztattak, az 1812-dik esztendei Ország-Gyűlési tanátskozások következésébe is kegyelmes tekintettel lenni, mind pedig a' mostani Ország-Gyűlésének sürgetőbb kívánságaira tekintve, a' tulajdon bátorságosítását a' jó értékű pengő pénz-

nek egész folyamatba való tétele, és az e' tárgyban hozandó Törvény elégséges óvása által kegyelmessen eszközölni méltóztasson.

Többire Császári Királyi kegyelmébe jobbágyi alázatoszággal ajánlottak maradunk. Kőltt Szabad Királyi Po'sony Városában 1827-dik Esztendei Bőjt elő Hava 17-dik napján tartatott Országos Ülésünk-ből. Császári Királyi Felségednek legalázatosabb Káplányai, Szolgái és örökös Jobbágyai, Magyar Orzágnak, és a' hozzá kaptsolt Részeknek Országosan egybe gyűlt Rendei.

B é c s.

Méltóságos Hallerkői Gróf Haller János iffiu Úr, életének 19-dik esztendejében, Febr. 24-kén reggeli öt órakor itten száraz betegségben el halálozott, hideg tetemei ugyan azon hónap 26-kán a' Sz. Péter Paroch. Egyházban be szenteltetvén, Erdélybe Fejér Egyházra szállittatnak, mint öröknyugodalmának helyére. Ezen fő születésü iffiu Urban a' Haza, virágzó Mgos familiája, és leg közelebbbről az Attya Mgos Gróf Haller János Cs. Kir. Camarás Úr igen érzékeny veszteséget szenvedett; ugyanis a' Boldogultban, iffiuságának már sen-géjében Lelki nagy tehetségeinek minden jót ígérő jelei fejtődtek-ki, és a' midőn idejével eránta a' legszebb remények gyarapodnának, akkor lőn a' Száraz-betegségnek áldozatja, melyen a' legszorgalmatosabb ápolgatás, és az itteni leg nevezetesebb Orvosok segedelmezése se vehete erőt. Ezen vesztés érdemes Mgos Attyára nézve annyival érzékenyítőbb, mivel hasonló reményű nagyobbik fiját is, ugyan ezen nyavalya miatt, és tsak nem egy-korú ideiben kéntelenítettett elveszteni.

Folyó Mártzius első napján véghez ment a' Parish és Rothschild Házak-

nál 1820-ban Ápril. 4-dikén 20,8000,000 ezüst forintokból álló költsönözéssel özsze köttetett Lotteriának hetedik Sorsvonása, melyben az itt következő Seriesek jöttek-ki, minden Seriesbe feltéttve lévén, hogy a' bététtett 100 forintok mitsoda nagyobb nyereséggel jöttek-ki. Itt a' nyertes számok mellé, a' nyerések 70,000 ezüst forinttól fogva tsak 1000-rig vagynak feljegyeztetve; a' kissebbeket, millyenek 700; 500; 300; 250; 150, és a' legalsó 135 forint, a' ki adott laistromban lehet szemlélni:

Series	69.	szám	17,747:	nyerés	1000 for.
—	—	—	17,931:	—	7500 —
Series	73.	szám	18,785:	nyerés	2500 —
—	152.	—	39,354:	—	6000 —
—	171.	—	44,242:	—	1500 —
—	174.	—	45,009:	—	3000 —
—	—	—	45,125:	—	2500 —
—	—	—	45,143:	—	15,000 —
Series	178.	szám	46,092:	nyerés	70,000 —
—	194.	—	50,216:	—	1000 —
—	233.	—	60,402:	—	6000 —
—	265.	—	68,862:	—	1000 —
—	293.	—	75,951:	—	2500 —
—	297.	—	77,112:	—	2500 —
—	314.	—	81,426:	—	1000 —
—	330.	—	85,650:	—	2000 —
—	—	—	85,739:	—	2000 —
Series	356.	szám	92,395:	nyerés	1500 —
—	357.	—	92,615:	—	1000 —
—	372.	—	96,677:	—	2000 —
—	387.	—	100,611:	—	1000 —
—	415.	—	107,700:	—	1500 —
—	—	—	107,851:	—	1500 —
Series	419.	szám	108,685:	nyerés	1000 —
—	426.	—	110,708:	—	1000 —
—	455.	—	118,217:	—	1500 —
—	456.	—	118,349:	—	1000 —
—	463.	—	120,136:	—	1000 —
—	478.	—	124,063:	—	1500 —
—	—	—	124,167:	—	3000 —
Series	525.	szám	136,375:	nyerés	3000 —
—	—	—	136,390:	—	1000 —
—	531.	—	137,976:	—	1000 —
—	—	—	138,019:	—	1000 —
—	618.	—	160,424:	—	2000 —
—	—	—	160,435:	—	2500 —

Series	618.	szám	160,557:	nyerés	1500 —
—	641.	—	166,537:	—	2000 —
—	—	—	166,650:	—	1500 —
—	650.	—	168,803:	—	2000 —
—	—	—	168,851:	—	30,000 —
—	702.	—	182,317:	—	1000 —
—	—	—	182,322:	—	2000 —
—	720.	—	189,451:	—	1500 —
—	—	—	189,534:	—	1500 —
—	761.	—	197,843:	—	1000 —

A' régibb intereses Obligátziók' 49-dik sorsvonása e' hónap' első napján véghez menvén a' 396-dik Series jött-ki, melyben találatnak: —

1)ször, Felső Austriai, hadi költsönözési, 2 1/2 per Centes Obligátziók, a' 17,612 számtól 20,345-tig —

2)ször, 1795-béliek a' 3 számtól 1354-gyig —

3)ször, 1796-béliek a' 21 számtól 820-ig —

4)ször, Kintstári Obligátziók, önként való kész pénz-béli letételektől, 1 3/4 per Centesek — és mind ezekről a' magános Obligátzióknak számjaikat különösen kiadatott laistromban lehet látni.

A' Himmel nevű Uradalmat illető főbb sorsvonás e' hónap' 1-ső napján ment véghez, melyben ezek a' számok voltak a' nagyobb nyertesek:

123,507 szám nyerte a' Pfaffenberget vagy az úgy nevezett Himmelt —

122,573 szám nyerte a' Kendlbruckban lévő Olvasztó kementzét és bányász-ságot —

68,081 szám nyerte a' S. Adrei Vasbányákat —

165,932 szám nyert 10 000 f.tot B.b. pénzben
119,981 szám nyert 6,000 Thallért C.pénzben
87,447 szám nyert 1,000 --- 2 for. thallérokot.

Alsó Austriában egy hét alatt, némelykori mérséklett esőnek és olykori

érezhető meleg levegőnek segítségekkel, olly nagy változáson ment által az a' nagy tél, melyről nem egy ujságunkban emlékeztünk, hogy a' hegyeken alig látunk havat, a' Dunáról minden jég elment — és a' nélkül, hogy a' Dunának még eddig valami nevezetes kiáradását szemlélnők. Azt se olvassuk még eddig, hogy a' vizeknek kiöntése ezen vidékeken valami tetemes károkat okozott volna, tsak a' nagyobb hegyek között való későbbi olvadások ki ne pótolják, a' mi elhaladott.

*A' pénzfolyamat Mártzius' 5-dikén;
közép árr:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji	89
Az 1820-béli sorsosok,	135 1/2
Az 1821-béli hasonlók,	119 2/5
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 forint. keltek, mind C. ben	
A' Bankó Aktziák keltek 1066 3/5 forinton. Conv. Pénzben.	

Orosz Birodalom.

Grusiából Jan. 12-dikén (24-dikén) illy hadi tudósítások indultak útnak Petersburg felé. : —

„Gen. Lieutenant Herczeg Madatoff Déc. 28-dikán az Araxesen által menvén, a' Dschwatbol jövő Oberster Mischenka tsapatjával magát özsze tsatólta, 's a' Darauschi keskeny nyílás mellett egy fordulást tévén, Sambura nevű kis víz felé hirtelenül elé nyomúlt, a' hol Persa-alattvaló Nomád népek tanyáztak, mellyek az Orosz seregnek hirtelen való és véletlen megjelenése miatt, felettébb megijedtek és megzavaródtak, melly közben a' Schirváni és Karabagh-i Orosz lovasság, némelly Örmény tsapatoktól is segítettvén, sebes vágatva rájuk tsapott, 's 13,000 juhat és sok tévet és lo-

vat meglepett és elzsákmányolt tölleők. Valami 500 Nomád familiák, kiket a' Persék az Orosz véghatárokról magokkal elhurtzóltak vala, ezen zürzavarban nagy engedelmességgel vissza tértek az Orosz sergekhez. —

„Herczeg Madatoff még azzal a' hadi mesterséggel is élt ugyan ekkor, hogy azt hirlette-el, hogy a' Talyschi Kán tartománya felé nyomul sietve, pedig ő tsak szép lassan nyomult előfelé, olly reménséggel, hogy a' Talyschi vidékeken tanyázó Nomád Persák az ő arra felé való nyomulását hallván, megijednek 's a' Meschkinschi kerületben fognak menedéket keresni, a' hol könnyebb leszen rájuk ütni. Ezen okoskodás nem is tsalta meg az Orosz vezért, ki is Új-esztendőre virradó első éjjel a' mondott kerületbe megérkezvén, azonnal hírt vett, hogy az említett Nomádok is ugyan azon tartomány' vidékeire megérkeztek, 's tüstént útnak indította a' maga könnyű lovasságait és az Örmény gyalogságot, megparantsólván, hogy véletlenül lépjek-meg a' Persa-Nomádokat; — a' melly sebes és véletlen fordulás ezeket is annyira megzavarta, hogy tsak kevés ideig és nagyon gyengén védelmezhettek magokat, 's néhány sebeseken kívül 18 embereket elvesztvén, 2000 tévét, 10,000 szarvasmarhát, és 60,000 juhat hagytak, mint nyereséget, az Oroszok' keziben, Lár nevű városkával együtt, melly a' nevezett tartományban találtatik. A' tartomány' Kánja Ata-Kán és a' testvére, Herczeg Madatoffnál megjelenvén, tölleoltalmaztatást kértek, ki őket igen betsületesen fogadta. Az Oroszok véletlen megjelenése úgyrá ijesztett ezen vég Persa-tartományokra, hogy egész Agarig mindenek reszketnek; a' Fejedelem Emir Sadi-Seisumulyk-Mirza egész familiájával együtt Taurisba vette futását. Az útját úgy írja-le Herczeg Madatoff Lár felé, mint nagyon terhest. A' sereg, mellyel ő ezen utat

tette, 11,000 minden féle katonaságból áll, és 33 ágyuji vagynak.

P o r t u g a l l i a.

A' Párisi Ujságok most nagyon szárazok hadi történetek' dolgában. A' *Quotidienne* e'képpen beszéll a' maga Madridból Febr. 13-dikán indult tudósításai után: — „

„A' Constitúziós Generálisok Villa Flor, Melló, és Angeja, Febr. 4-dikén nagyon megzavartattak az Insurgensek által, és sebes elfutásra kényszerítették venni a' dolgot. A' mezőt, hol az ütközett elé fordult (de hát hol fordult elé az ütközet?) egészen elborították az elesett és megsebesedett emberek. — Az Ánglus Követ *Lamb* úr Febr. 11-dikén a' *Pardói* palotában *Ferdinánd Királynál* lévén innepi udvarláson, tsudálva szemlélték, hogy a' Király, a' ki más e'féle udvarlások' alkalmatosságával mindenkor úgy ment-el előtte, hogy hozzá se szollott, most különös barátságot mutatott éránta és sokáig beszélgetett véle. Mi úgy ítélnk (így szoll a' *Quotidienne*), hogy a' *Diplomatikában* az e'féle tselekedetekről, nem sokat lehet tartani. — *Kataloniában* már tsak egy *Línea-Regement* találtatik; a' többek mind elútoztak onnét. Az egész tartományban *Királyi Önkéntvállalkozott katonaság* teszi a' szolgálatot.

A' Csillag pedig éppen ellene mond annak, a' mit a' *Quotidienne* a' *Constitúziósok'* megverettetéséről jelente. A' Csillag' tudósítása sokkal újabb, mivel az, Febr. 15-dikén indult Madridból. A' *Quotidienne* szerint az *Insurgenseknek* már minden órán bé kellett volna menni *Oportóba*. A' Csillag' tudósításában, melly *Madridból* érkezett hozzá, tsak röviden említettett, hogy az *Insurgensek* a' *Pradó* és *Barka'* hídjaiknál megverettettek: de nem soká azután azt jelenti, hogy már egyene-

sen *Lisbonából* is vette azon *Ujságleveleket*, mellyekben nyilvánóságosan és bővebben elé beszélletik az *Insurgensek'* megverettete: — Tegnap (így szollnak ezen *Lisbonai ujságok*, Febr. 10-dikén) olly tudósításaink érkezének a' tsatázó mezőkről, hogy az *Insurgensek* a' *Cavado* partjait három helyeken, mellyeknek neveik *Portó* (*Brágától* keletre; mellyet nem kell *Oportónak* gondolni), *Prado*, és *Barcelos*, jól megerősítették, hogy a' *Constitúziósok* az elényomulásban meggátolhassák: hanem a' *Gróf Villa Flor'* sergei tsak ugyan erőt vettek *rajtok* *Pradónál*, és egész a' *Lima'* vizén lévő *Barka'* hídjáig kergették őket, a'-hol megállapodván, ismét ellent akartak állani a' *Constitúziós* sergeknek, hanem itt is hátra nyomattattak, 's elvesztettek 180 embert 4 tisztekel, kik elfogattattak, és 2 ágyut. Egy más *Insurgens Osztály*, melly *San-Tirkónál* állott, *Barcelóson* által *Gallicia* felé nyomult, a'-hol mostanában szükséges képpen menedéket kell keresni az *Insurgens* *ármádának*. Itt ugyan *Insurgens* vezér *Telles Jordao* próbát tett, hogy a' *Constitúziósok*at *Minhónak* északi részeiről kiszorithassa, 's az *Insurgenseknek* ott menedék helyet szerezhessen; de nem lett semmi sikere iparkodásának; *Angéja* és *Villa Flor* megmaradtak ott a' *Constitúziósokkal*.

Nem rég' említettük vala, hogy a' *Pairkamara* meghatározta volna, hogy *Pedro Császár* ő Felségét kérjék, hogy a' leányát *II-dik Mária Királynét* küldje-el nékiek *Portugalliába*. Még a' vala hátra, hogy a' *Követek'* kamarája is megerősittse ezen határozást, hanem itt visszavettett a' dolog. Ezen kamara illy *Vélekedést* küldött vissza a' *Pairek'* kamarájához: — „

„Mint hogy ő Felsége *Don Pedro*, a' maga, 1826-ban *Május'* másodikán ki-

adott Végzésében, melly az ő Felsége' thronusrol való lemondásáról szoll, azon feltételeket, mellyeknek előbb bé kell töl- tetődni hogy sem ő Leghüségesebb Fel- sége II-dik Mária Királyné Brasiliát oda hagyná, meghatározott módon kinyi- latkoztatta; ehez képpest most minden lé- pés, mellyet a' törvényhozó kamarák ezen tekintetben tenni akarnának, nem jó idő- ben tétetődne. Szükséges dolog az, hogy a' kamarák az erős lelkű IV-dik Pe- dró Király' nagy és mélységes böltsességé- hez határtalan bizodalommal viseltessenek, 's ezt, a' Portugallus nemzet' javára szol- gáló legfoganatosabb eszközöknek jó meg- választása 's használása által mutassák-ki.

Nagy Britaninia.

Annak, hogy a' Parlamentum' házai a' Karátsoni innepek után még eddig vala- melly nevezetes tárgy felett tanátskozhát- tak volna, egyik akadályoztatója lehetett néhány Ministereknek hirtelen történt meg- betegedése. Minister Canning úr ugyan már annyira meggyógult, hogy minden órán reménleni lehet, a' Parlamentumban lejendő megjelenését, 's Lord Liver- pool, a' Fő Minister már Febr. 12-dikén úgy nyilatkoztatta vala ki magát, hogy 26- dikban tanátskozás alá fogja botsátani, a' gabona' dolgát illető törvényeket — azonban

Azt írja ezen Lordrol a' Londoni Kurir Febr. 18-dikán, hogy 17-dikben megütötte a' gutta. Így fejeztetik-ki a' ne- vezett újságban a' szomorú eset: — „

„Mély bánkódással jelentjük, hogy Lord Liverpoolt igen hirtelen való és félelmet okozó guttaütés érte, melly an- nyival váratlanabb vala, hogy a' Lord,

az ő Báthi ferdőről lett visszaérkezése-ólta legjobb egészségben látszott lenni. Reggeli falatozás után (kevésel 10 óra után) köny- ves szobájában lévén, postán érkezett le- veleit olvasgatta, és sokáig nem tsenge- tett, hogy tseléd menjenbé az edénynek elv. telére; végre tsengetés nélkül is bémén- tek hozzá az inasok, 's bámulva látják Uro- kat a' földön minden érzés nélkül fekünni. Doktor Driver a' házi orvos azonban szerentsére éppen jókor oda érkezett 's azonnal két Udvari Orvosoknak is után- nok küldött, ezeknek megérkezéseig maga látván a' beteghez. Astley az egyik Ud- vari orvos estvére megérkezvén, mindjárt eret vágatott rajta, és halántékaira piotzá- kat rakatott. A' betegség két féle eredetű: guttaütési és szélütési; egész jobb oldala fe- lől elveszett az elevensége. A' Királyhoz azonnal sebes postát küldöttek ki a' törté- net' hírével. Febr. 18-dikán illy jelentést adtak-ki az Orvosok a' betegről: „Fife- house, vasárnap' délelőtti 11 órakor; Lord Liverpoolnak nyugalmas éjsza- kája vala; 's állapotját az Orvosok ma reg- gel se' találták veszedelmesebbnek mint tegnap.“

A' beteg 18-dikban délután 4 órakor szollalt ismét meg; addig mind olyan moz- dúlatlan maradott, mint a' tselédek a' ház' pädimentumán talánták. Némelly kérdések- re már ekkor felelt. Evett is holmi gyen- ge eledelt. Tudakozó Ministerekkel, Köve- tekkal, Nagykövetekkel szüntelen tele volt a' háza. Febr. 20-dikán éjjel is tsendesen nyugodott a' beteg. Már ekkor mindenhoz- zá intéztetett szavakat jól értett. Ő Ura- sága már 75 esztendő ember lévén, úgy vélekednek felőlle az Orvosok, hogy e- ezen eset után nem fog többé minis- ter- kedni.“